

Sygn. akt III AUa 44/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący - Sędzia: SA Magdalena Tymińska (spr.)

Sędziowie: SA Aleksandra Tobiasz-Skrzypek

SO del. Zbigniew Szczuka

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Kapanowska

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2014 r. w Warszawie

sprawy M. K.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno- Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W.

o wysokość emerytury policyjnej

na skutek apelacji Dyrektora Zakładu Emerytalno- Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 29 października 2012 r. sygn. akt XIII U 1457/11

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 44/13

UZASADNIENIE

M. K. wniosła odwołanie od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 21 lutego 2011 r. odmawiającej jej prawa do policyjnej renty rodzinnej.

Dyrektor ZER MSW wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, podnosząc, że odwołująca się nie spełnia warunków art. 70 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 29 października 2012 r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż poczynając od 1 listopada 2010 r. przyznał M. K. prawo do renty rodzinnej na okres do 31 lipca 2013 r. po zmarłym w dniu (...) r. mężu A. K..

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. K. (ur. (...)) złożyła w dniu 29 listopada 2010 r. wniosek o przyznanie jej prawa do policyjnej renty rodzinnej po zmarłym w dniu (...) r. mężu A. K..

Lekarz orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 5 stycznia 2011 r. stwierdził, iż w związku z rokowaniem odzyskania zdolności do pracy, istnieją okoliczności uzasadniające ustalenie uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego, na okres 4 miesięcy. Orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 24 stycznia 2011 r. stwierdzono, iż ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy. W związku z powyższym, zaskarżoną decyzją z dnia 21 lutego 2011 r. organ rentowy odmówił M. K. prawa do renty rodzinnej.

Sąd Okręgowy powołał się na przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych specjalistów z zakresu: psychiatrii, kardiologii i neurologii oraz - z uwagi na konieczność szczegółowych konsultacji - biegłych z zakresu: psychologii i chorób zakaźnych. W opinii łącznej biegli stwierdzili u odwołującej się pod względem psychiatrycznym i psychologicznym organiczne zaburzenia nastroju i emocji oraz obniżenie funkcji intelektualnych i poznawczych na podłożu zmian organicznych ośrodkowego układu nerwowego o umiarkowanym nasileniu. Zdaniem biegłych, odpowiada to łagodnym zaburzeniom poznawczym. Zaburzenia depresyjno - lękowe mają charakter przewlekły, są utrwalone. Po leczeniu szpitalnym na Oddziale Chorób Zakaźnych (...) w K. w lipcu 2010 r. z powodu kleszczowego zapalenia opon mózgowo - rdzeniowych i mózgu, nastąpiło pogorszenie stanu psychicznego - wyraźne pogorszenie procesów poznawczych oraz nasilenie się zaburzeń depresyjno - lękowych, bierność, bezczynność. W 2011 r. skarżąca była leczona dwukrotnie na Oddziale Psychiatrycznym dla (...) Somatycznie (...) Centrum (...) w M. - uzyskano jedynie częściową niewielką poprawę. Od 28 czerwca 2011 r. do 15 lipca 2011r. odwołująca się była leczona na Oddziale Chorób Zakaźnych (...) w K. z rozpoznaniem kleszczowego zapalenia mózgu. Stwierdzili u odwołującej się boreliozę, cholestatyczne zapalenie wątroby, hiperlipidemię, nadciśnienie tętnicze, zaburzenia depresyjno - lękowe, eozynofilię, zakażenie Mycoplasma pneumoniae. Zaburzenia psychiczne związane są z organicznym uszkodzeniem OUN. Współistniejące schorzenia somatyczne wpływają na pogorszenie stanu ogólnego. Biegli uznali, że zaburzenia psychiczne powodują u odwołującej się częściową niezdolność do pracy od początku lipca 2010 r. do lipca 2013 r. Zdaniem biegłych, szanse na poprawę stanu zdrowia i odzyskanie zdolności do pracy przez odwołującą się są niewielkie.

W opiniach uzupełniających, wydanych wobec nadesłania przez Komisję Lekarską ZUS dokumentacji lekarskiej odwołującej się, biegli sądowi podtrzymali poprzednią opinię i wnioski w niej zawarte.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o niekwestionowane dokumenty zgromadzone w sprawie oraz opinię biegłych z zakresu: kardiologii, psychiatrii, neurologii, a także chorób zakaźnych i psychologii. Sąd Okręgowy uznał opinię biegłych za szczegółową, jasną i kompletną.

Sąd Okręgowy zważył, że odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z art. 24 ustawy z dnia z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. 2004.8.67) renta rodzinna przysługuje na zasadach i w wysokości określonych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z art. 70 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wdowa ma prawo do renty rodzinnej, jeżeli w chwili śmierci męża osiągnęła wiek 50 lat lub była niezdolna do pracy albo wychowuje co najmniej jedno z dzieci, wnuków lub rodzeństwa uprawnione do renty rodzinnej po zmarłym mężu, które nie osiągnęło 16 lat, a jeżeli kształci się w szkole - 18 lat życia, lub jeżeli sprawuje pieczę nad dzieckiem całkowicie niezdolnym do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolnym do pracy, uprawnionym do renty rodzinnej. Prawo do renty rodzinnej nabywa również wdowa, która osiągnęła wiek 50 lat lub stała się niezdolna do pracy po śmierci męża, nie później jednak niż w ciągu 5 lat od jego śmierci lub od zaprzestania wychowywania osób wymienionych w ust. 1 pkt 2.

W niniejszej sprawie spornym było, czy odwołującej się przysługuje prawo do policyjnej renty rodzinnej po zmarłym mężu, ze względu na stan jej zdrowia.

W ocenie Sądu Okręgowego, zostało udowodnione, iż odwołująca się jest okresowo częściowo niezdolna do pracy ze względu na zaburzenia psychiczne. Zdaniem biegłych, zaburzenia psychiczne odwołującej się związane są z organicznym uszkodzeniem OUN, a współistniejące schorzenia somatyczne wpływają na pogorszenie stanu ogólnego, w związku z czym powodują

częściową niezdolność do pracy od początku lipca 2010 r., tj. od leczenia na Oddziale Zakaźnym z powodu zapalenia opon mózgowo - rdzeniowych i mózgu. Zdaniem biegłych, szanse na poprawę stanu zdrowia skarżącej są niewielkie. Sąd Okręgowy uznał za uzasadnioną opinię biegłych sądowych. Odwołująca się stała się częściowo niezdolna do pracy przed upływem 5 lat od śmierci męża.

Stosownie do treści art. 42 ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej, świadczenia pieniężne wypłaca się od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym złożono wniosek, o którym mowa w art. 32 ust. 3, lub w którym wydano decyzję z urzędu., dlatego też Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującej prawo do renty rodzinnej po zmarłym mężu od dnia 1 listopada 2010 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku o świadczenie, do dnia 31 lipca 2013 r., czyli końcowej daty częściowej niezdolności do pracy orzeczonej przez biegłych. Wobec powyższego, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego i orzekł jak w sentencji wyroku.

Dyrektor ZER MSW w W. zaskarżył apelacją powyższy wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie XIII Wydziału Ubezpieczeń Społecznych w całości, zarzucając: 1) naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie art. 24 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Anty korupcyjnego, Służby Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Granicznej oraz ich rodzin (jedn. t. Dz. U. z 2004r. Nr 8, poz. 67 ze zm.) oraz art.70 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emerytach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz.1227); 2) naruszenie przepisów prawa procesowego poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, tj. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. i sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią

zebranego w sprawie materiału dowodowego, niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy. Wskazując na powyższe zarzuty, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za obie instancje.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy podniósł, że nie zgadza się z zaskarżonym wyrokiem, gdyż przedmiotowa decyzja jest prawidłowa. Biegli w opiniach wskazali, że odwołująca się nie jest osobą niezdolną do pracy całkowicie a jedynie częściowo. Tym samym w świetle tych opinii i obowiązujących przepisów, brak jest podstaw do przyznania odwołującej się prawa do renty rodzinnej. Mając na uwadze konieczność wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy, organ rentowy wnioskował w piśmie z dnia 14 marca 2012 r. o zobowiązanie Komisji Lekarskiej ZUS do przesłania dokumentacji w celu ustosunkowania się do niej biegłych. Jego wniosek z dnia nie został jednak rozpoznany. W konsekwencji Sąd I instancji wydał błędne orzeczenie powodujące konieczność złożenia apelacji.

M. K. wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny podziela w całości – przyjmuje za własne – ustalenia faktyczne Sądu I instancji, gdyż znajdują one oparcie w materiale dowodowym zebranym w sprawie. W ocenie Sądu II instancji, Sąd Okręgowy dokonał przedmiotowych ustaleń na podstawie prawidłowej - zgodnej z zasadami logicznego myślenia i doświadczenia

życiowego - ocenie dowodów zebranych w sprawie. W okolicznościach sprawy, zarzut apelacji naruszenia art. 233§ 1 k.p.c., sprzeczności ustaleń faktycznych z treścią materiału dowodowego

zebranego w sprawie, jest nieuzasadniony. Sąd Okręgowy w sposób dostateczny wyjaśnił ponadto wszystkie okoliczności istotne w sprawie. Pozbawiony podstaw jest zarzut skarżącego, że biegli sądowi nie zapoznali się i nie odnieśli się do dokumentacji Komisji Lekarskiej ZUS, o co organ rentowy wnioskował w piśmie z dnia 14 marca 2012 r.. Otóż, na rozprawie w dniu 4 kwietnia 2012 r. – na której skarżący nie był obecny – Sądu Okręgowy w Warszawie postanowił zwrócić się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. o nadesłanie całej dokumentacji orzeczniczej dotyczącej M. K.. Po wpłynięciu tej dokumentacji Sąd Okręgowy przekazał biegłym sądowym akta niniejszej sprawy z aktami rentowymi oraz w/w dokumentacją lekarską z ZUS. Biegli sądowi specjaliści z zakresu: psychiatrii, kardiologii, neurologii, chorób zakaźnych i psychologii klinicznej w opiniach uzupełniających, po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną z (...) Oddział w K., podtrzymali swoje wcześniejsze opinie i wnioski w nich zawarte. Odpisy tych opinii uzupełniających zostały doręczone stronom, także skarżącemu (dokumentacja ZUS: k. 75, opinie uzupełniające: k. 85-86 a.s., zarządzenie: k. 111 a.s., notatka: k. 113-114 a.s.). W podstawowej opinii łącznej biegli sądowi lekarze specjaliści uznali, że zaburzenia psychiczne przy współdziałaniu schorzeń somatycznych powodują u odwołującej się częściową niezdolność do pracy na okres od początku lipca 2010 r. do lipca 2013 r. (opinia: k. 31 i nast.). Biegli sądowi, w ocenie Sądu Apelacyjnego, dokonali wyczerpującej oceny zdolności do pracy odwołującej się w kontekście jej stanu zdrowia. Organ rentowy nie przedstawił żadnych istotnych argumentów, podważających prawidłowość i fachowość tej oceny.

Nieuzasadnione są zarzuty apelacji naruszenia art. 24 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Anty korupcyjnego, Służby Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży

Pozarnej i Służby Granicznej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 ze zm.; zwanej dalej ustawą zaopatrzeniową) oraz art.70 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emerytach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz.1227 ze zm.). W stanie faktycznym sprawy, Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej oceny w/w przepisów prawa.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji zasadnie uznał, że M. K. spełnia warunki art.24 ustawy o zaopatrzeniu w związku z art. 70 ust.2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Odwołująca się stała się bowiem niezdolna do pracy w ciągu 5 lat od śmierci męża. Faktem jest, że A. K. zmarł w dniu (...)a M. K. stała się niezdolna do pracy w lipcu 2010 r..

Nie jest trafne stanowisko organu rentowego, że przesłanką nabycia prawa do renty rodzinnej jest wyłącznie całkowita niezdolność wdowy do pracy. Przepisy regulujące prawo wdowy do policyjnej renty rodzinnej (także do zwykłej renty rodzinnej) nie wymagają od wdowy całkowitej niezdolności do pracy (art. 24 ustawy zaopatrzeniowej, art.70 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Przepis art. 12 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS stanowi jednoznacznie, że **niezdolną do pracy** w rozumieniu ustawy **jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu.**

Z tych wszystkich względów, Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok odpowiada prawu.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w wyroku.

Sędziowie : Przewodnicząca:

(...)

(...)